

Ve jménu Říše

Katarzyna Niemiec

AMATER

Copyright © Katarzyna Niemiec, 2008

Illustration, Milwa

Copyright © for Knihovnicka. cz, 2012

Vytisknuto v České Republice / Printed in Czech Republic

ISBN:

Věnování

Tento příběh bych chtěla věnovat svému pradědečkovi, který mé mamince vyprávěl o válce. Taky překladatelům, protože: *Jedno špatně nebo dobře přeložené slovo může změnit nejen svět, ale i osud člověka.*

OBSAH

Kapitola 1: Bitva o život9

Kapitola 2: Bitva o život???

Kapitola 1

Bitva o život

St. Athan, jaro 1953

„Bubi,” křičí vysoký světlavý muž s rukama přitisknutýma k ústům. *Kde ten zatracený kůň může být?* myslí si mrzutě. K večeru se vždy někam vypaří. Obyvatelé městečka St. Athan jeho koně znají a tolerují mu jeho výstřelky, jako je pobíhání, kam se mu zachce, a požívání čehokoliv, co mu zachutná. Dokonce má podezření, že někteří ho mají natolik rádi, že mu podstrkují ovoce a zeleninu ze svých zahrádek. Prostě není muže, ženy, dítěte, které by neznalo Bubiho.

Bubi je můj kůň, který se mnou prošel celou válkou. Je krásný. Celý černý jen s bílou lysinou na čele a s nemožně rozmazlenou povahou. Snad pro jeho nádheru ho mají všichni rádi. Nebo možná proto, že jsou to Angličané, kteří milují koně a jezdecký sport. Samozřejmě má dlouhé vznešené jméno, jak si takový plnokrevník zaslouží. Jenže zkuste na někoho volat Burkhard von Betelguese. Na tom by si člověk zlomil jazyk. Když slyšel poprvé jeho jméno, rozesmál se tak, že nebyl k udržení. První co ho napadlo, bylo jméno Bubi po jeho otlém poníkovi, kterého měl v dětství a na kterém jezdili i jeho bratři.

„Bubi, ty zvíře pitomé, domů!” křičí. Vsadí se, že se někde schovává.

„Maxi, nakonec se vždy vrátí. Proč tak křičíš?” zaslechne veselý hlas. Podívá se vzhůru. Z podkroví na něho vykukuje hnědovlasá hlava se zelenýma smějícíma se očima. „Neboj se, on tě slyší!”

Max s úsměvem na tváři pozoruje rozhlížejícího se Ethana. Vidí ho od tamtud nebo ne? „Vidíš ho, Amine?!”

Ethan Amine Drake se zakření. Každý večer se opakuje totéž. Bez toho volání by snad jejich sousedé ani nevěděli, že už je večer. Jistěže Bubiho vidí. Ten kůň je příšerka, ale nebýt jeho, některé události v jeho životě by se nestaly a oni dva ho milují jako své dítě, čehož Bubi dokonale zneužívá. Zamává na Bubiho, který se schovává přitisknutý ke zdi domu obrostlého popínavým listím. Zaleze zpět na půdu a začne ji prohledávat. Zvenku k němu doléhá Maxovo opětovné volání. Mávne nad tím rukou, když v tom zahlédne to, co hledá. Vrhne se k vykukující černé krabici, odsune z ní dřevý koš a další krabici plnou serepetiček.

Je to ono.

„Bubi! Mám toho dost. Jestli nepřiđeš nedostan...” *Aaa, tak tohle vždycky funguje*, pomyslí si, když zaslechne dusot a zahlédne černou vlající hřívu. Rozkašle se, jak kopyta zvíří prach. Začne mávat rukou, aby se neudusil. „Bubi, kolikrát... Jdi do zahrady. A fofrem, nebo se rozzlobím!”

Bubi Maxe štouchne do ramene, až ho skoro povalí a odkluše do zahrady, za dům, kde mu představili kůlnu na malou stáj. Začne se krmit, ale za chvíli přestane a zaujme ho západ slunce. S kusem trávy v tlamě tiše pozoruje sluneční paprsky pozlácující krajinu.

Bubi pomalu stárne, neochotně si přizná Max. Stejně jako on s Aminem. Je zvyklý mu tak říkat, i když zná jeho první jméno. Tak ho oslovoval čtyři roky, tak na něj myslel.

Z domu uslyší nadávky a rachot. Otočí se ke vchodu a vytřeští oči.

„Amine, co to máš!? Nestalo se ti něco?” vykřikne a spěchá k němu.

„Psací stroj, Maxi, a nic mi není,” zafuní Ethan. „Proč mi musíš říkat tím hrozným jménem? Amine... zní to tak...”

„Francouzsky?”

„Přesně tak.”

„Možná proto, že tvoje matka je Francouzka a dala ti to jméno po dědečkovi.” Ethan se ušklíbne a přistoupí blíž.

„Dobře, ale jen pro tebe jsem Amine. Pro nikoho jiného.” Vtiskne mu polibek na tvář. Pravdou je, že když spolu leží v posteli, tak mu „Amine”

z Maxových úst zní lépe než „Ethane” a pak, oslovoval ho tímhle způsobem dlouho. Jde s Maxem dozadu k zahradní pergole, kde položí kufřík na stůl.

„Ahoj, Bubi!” zamává mu a Bubi k němu otočí černou ušlechtilou hlavu.

„Chci, aby měl hříbě,” pronese zničehonic Max.

Ethan zvedne hlavu od kufříku. Zamračí se. Nikdy na to nepomyslel, ale souhlasí. „Někoho najdeme, uvidíš.”

Max se nejistě usměje, ale dál se dívá na Bubiho, který k nim loudavě přichází. Nechce, aby zmizel nadobro. Rozpačitě otevře kufřík. „K čemu psací stroj?” optá se udiveně.

„Chtěl jsem ti to říct, ale... víš...,” Ethan zrozpačítí, protože neví, jak pokračovat. Už nějakou dobu to nosí v hlavě, jenže neví, co by na jeho nápad Max řekl. Přece jen se to, co hodlá udělat, týká jich obou.

Max zatím vyndá psací stroj, přešetří ho rukávem.

„Tak k čemu?”

„Asi nebudeš rád. Bubi, dej tu hlavu pryč, to není k snědku,” ozve se Ethan a odsune mu hlavu. Bubi ji uraženě stáhne, ale pořád na ty dva zírá. „Víš, rozhodl jsem se začít psát.”

„To je dobře, ale nebude ti to překážet v praxi doktora? Jsi jediný doktor v celém okolí.”

„Stejně jako ty zvěrolékařem. Proto nás asi mají lidé z městečka tak rádi. Psal bych jen po večerech, ale musel bys s tím souhlasit.”

„Proč chceš můj souhlas?” udiveně se otáže Max a položí mu ruku na paži. Miluje toho štíhlého vysokého Angličana. Vlastně neví, kdy se do něj zamiloval. Při prvním setkání, nebo později ve vězení, nebo někdy jindy? Nebo to bylo, jak šel čas?

Ethan se zardí. „Chci sepsat náš příběh z války.” Max stáhne ruku, udělá krok vzad.

„Proč? Přece je to za námi nebo ne?”

Ethan rozpačitě přejede klávesy stroje. „Nevím. Možná jen na tu dobu nechci zapomenout, anebo možná chci zanechat nějaké svědectví o tom, jaké to bylo ve skutečnosti. Ale pokud nechceš, nebudu psát,” řekne úzkostlivě. Max se vedle něho posadí a přemýšlí.

„Já nevím. Čtu hodně noviny a ty procesy i to co jsme spáchali, jsou stále čerstvě v paměti lidí. Sám jsem u jednoho soudního řízení stál a smýšlení

lidí...,” nechá odeznít nepříjemnou pravdu, že on je tady pod jiným jménem a vydává se za Francouze, protože jako Němce by ho do této země nikdy nepřijali.

„Bude to pro nás a pro Bubiho, pro nikoho jiného. Tak já nebudu psát. Dobře.” Vezme kryt a chce schovat psací stroj.

„Počkej!” Max mu zadrží ruku. V Ethanovi se zatají dech, když se ho dotkne silná, ale laskavá ruka, jejíž dotek zvířata milují stejně jako on. „Napiš to, ale budeš mi to číst. Možná máš pravdu, a popravdě, jsou tam hezké i špatné vzpomínky. Pamatuješ, jak jsi šel pro ten vánoční stromek, a vojáci si mysleli, že jsi maquista? Měl jsi kliku, že jsem tam tehdy byl. Nebo na Nicole, která se projela na Bubim a my šileli strachy? Jak se asi mají? Dlouho nepsali.”

„Napišou. Jo, bylo to moc hezké a když si vzpomenu na chvíle, kdy jsem se snažil tě dostat z baráku, abys toho raněného odbojáře neodhalil a aby nepřišli ani na tebe... Šíleně jsem se bál, ale zároveň se tím i trošku bavil. Potom ta svině, rybník i špionáž, ale také odhalení zrádce,” zvažní.

„Tak o tom partyzánovi nic nevím, i když jsem tušil, že nejsi takové neviňátko, za jaké ses vydával.” Ethan se k němu skloní, aby políbil svého bývalého protivníka.

Stáli proti sobě celé čtyři dlouhé roky a snažili se přežít. Tančili kolem sebe smrtelný tanec, na kterém závisely osudy třiceti rodin z vesnice Bois. Podařilo se to, protože oni dva přežili a Bubi taky. Po válce ho odvezli se sebou do Anglie.

„Půjdu udělat jídlo a ty zatím piš. Čím vlastně začneš, Charlesi Dickensi?” optá se zvědavě, když vstane od stolu.

„Přece Dunkerque. Tam to vše začalo.” Zamyšleně vezme papír, který si přichystal a vloží ho do stroje.

Max se na něj zadívá. Vlastně je zvědavý a moc. Mohl by i trochu s něčím přispět. Odchází od Amina, už pohrouženého do psaní. Ano. I on, prostřednictvím toho příběhu, bude vyprávět, jaké to bylo s nimi - s Němci ve druhé světové válce. Ale teď jim udělá večeři, připraví koupel a pak se v noci budou milovat. Všechno se v něm sevře touhou. Když do něj hlavou vrazí Bubi, zatahá ho za hřívku.

„Máš pravdu, Bubi. Snění do kuchyně nepatří.” Udělá vajíčka. Dostal je od sousedky, protože si nemohla dovolit zaplatit za vyléčení kozy. K tomu

chleba a vychlazený ovocný kompot. Tak, jak to v létě vařila kuchařka Gertruda u nich doma a on se jí díval přes rameno. „Pak budou z vajíček uhelné brikety.“ Zajde za roh domu a uvědomí si klid, který tu panuje. Ticho přerušované jen bzukotem včel a brouků. Miluje svůj nový domov.

Dunkerque, 3. června. 1940

Už devět dní je Němci bombardují. Dosud nepochopil, proč se do nich ještě nepustili plnou silou, kterou disponují. Mají dost vojenských jednotek na to, aby je dokázali smést z povrchu zemského. Za těch jedenáct dní obklíčení se změnilo jen to, že munice i zbraní je stále dost, obvažů i léků dostatek, ale lidí je méně, zatímco Němci přitvrdili v ostřelování a hlavně v bom-bardování.

Ze začátku by řekl, že to bylo takové vlašné. Jako když plácneš dítě přes ruku, ale když zjistili, že se evakuují, jejich frekvence dětských plácnutí se nepříjemně zvýšila. I když poslední dva dny už to není tak hrozné. Možná přesunuli dělostřelectvo někam jinam, ale i to, co tady zůstalo, jim slušně zatápí. Nebo si zvykli. Co je horší, netuší.

Bomby, granáty dopadají na písčité pláže Dunkerque a vyrývají krátery dost hustě a pravidelně. Rozhazují kolem sebe písek tak, že si člověk musí víc než hlavu chránit oči.

Německá letadla na obloze stíhají evakuační lodě a je jim jedno, zda to jsou válečné nebo malé šalupy posbírané podél pobřeží rybářům. Hlavně, že se to pohybuje. Co chvíli slyší Luftwaffe, které letí směrem na Anglii, jak cestou bombardují lodě nebo vybuchující miny, které číhají na povrchu moře.

Zakličkuje, vletí do jámy, kterou právě vyryl granát. Otevře čturu, zatřepe s ní. Prázdná. Sakra, kdyby aspoň byla voda! Jenže jediná voda co tu mají, je slaná a tu pít... to se nedá. Už ani nemůže odplivnout z pocitu neutuchající žízně.

Pohlédne ze svého úkrytu na první domy městské čtvrtě a ke vzdálenému stanu, kde leží pár pacientů. Stojí hned vedle Červené karkulky, kterou pojmenovali podle červené střechy domu. Je tam přeplněno, přestože lehké případy hned obvážou a posílají rovnou zpět do boje. Navíc od té doby, co se vedle jejich nemocnice usídlil francouzský válečný lazaret, je tam opravdu živo.

Na chvíli si sundá helmu britských expedičních jednotek, aby si otřel čelo od potu. Patří k posledním lékařům, kteří tu zůstali z losování, kdo zůstane a kdo půjde, ale je to spíš jeho blbost než hrdinství, které mu velí zůstat s raněnými a ošetřovat je. Mohl už několikrát zmizet a nalodit se na

křižník nebo na tu jednu z tisíce malých lodí, které přijíždějí noc co noc ke břehům, aby odvezli vojáky nazpět do Anglie. Vždy poslal někoho jiného. Je prostě hlupák a takový zůstane. I otec, když se dozvěděl, kam se přihlásil, ho seřval jak malého kluka.

Měl pravdu. Jenže blbost je výsadou mládí a on tady rychle zestárl. Teď by nejspíš něco takového neudělal ani za nic na světě.

Vzhlédne k zamračené obloze. Co si vzpomíná, bylo snad jen tři dny krásně. Snad dnes, v tuto hodinu - díky počasí, letadla nevlétnou. Ale to už zaslechne charakteristický kvílivý zvuk německých bombardérů Stuke, které shazují svůj smrtící náklad, aby je nenechali na pokoji pár dalších hodin.

Prozkoumá situaci před sebou, když k němu někdo vpadne.

„Běžíme,” zařve a oba dva se co nejrychleji vydají k dalšímu píscitému kráteru. Jsou už blízko města a oba jsou rádi, že uniknou z pláže.

„Jamie, co ty tady?”

Ten se zakření. „Docu, vás přece nemohu opustit. Začíná jít do tuhého. Máme zbraně, máme munici, ale lidi nejsou, nic není. Chci do Anglie a napít se dobrého studeného irského piva v příjemné hospůdce a neslyšet řev kanónů.”

„Německé pivo je také dobré.”

„Cha, to raději nikde neříkejte. Hoši jsou naštvaní, že bereme Francouze, ale když zaslechnou „Němec”, střílejí a skřípou zuby. Mají toho plné voči. Jdeme?”

„Jasně!” Oba vyběhnou a rychlými přískoky se dostanou k prvním domům města. Proběhnou kolem zdi polorozbořených budov a tiše se modlí, aby na ně nepadly. Dostanou se ke stanu a jsou rádi za ten prostý červený kříž na trávníku, který přece jen Luftwaffe respektuje. Vytřepou písek z oblečení, když si Ethan uvědomí, že ho začíná silně nesnášet.

„Doktore Drakeu, rychle!” Ethan odhodí helmu do rohu stanu, přistoupí ke stolu, na kterém leží tělo. Jedním pohledem zjistí, co se stalo. Potrhaná ruka. Střepina. Nesnáší střepiny víc, než cokoli jiného, protože napáchají více škody než kulka. Rychle zaškrtní ruku, z které sundá provizorní obvaz.

„Díky bohu, že tu jsi. Vůbec nevím, co dělat,” řekne ustaraně jeden z pacientů. Není těžce zraněný, ale může se pohybovat, proto dohlíží na těžší

případy. *Jsou tu poslední volná místa a i ta budou za chvíli plná*, pomyslí si hořce Ethan.

„Vydezinfikovat, zašít a morfium.”

„Tady.”

„Díky.” Sám vstříkne morfium do žíly a sleduje úlevu ve tváři raněného. Pomyslí si, že stejně nemá moc šance. Domu cestují většinou jen zdraví lidé. Posmutní. Ale i tak udělá maximum pro jeho záchranu. Vůbec má kliku, že je zdravý. Dokonce za celou tu dobu, co je doktorem v expedičním sboru, neschytl žádné zranění. Někteří mu začali říkat Klikař Ethan.

Od začátku války se musel naučit dělat všechno. Když se hlásil, myslel si, že bude mít na starost jednoduché zákroky. Takové, jaké se učí na medicíně. Jenže co začala válka, zjistil, že všechno je na hlavu, a pokud něco neudělá, tak pacienti zemřou jen proto, že nezná postup jejich záchrany. Nerad někoho ztrácí.

Hned první zkouškou byla amputace nohy. Ruka se mu tehdy příšerně třásla, ale nebyl nikdo, kdo by to mohl udělat, protože ostatní měli plné ruce práce s jinými raněnými. Pak si vzpomněl na otce. „Buď to uděláš, nebo padej od toho!” Udělal to. Po nocích a chvilkách klidu studoval operace a další fakta nezbytná k vykonávání chirurgických zákroků. Praxi měl přímo na stole a on se učil velmi rychle.

Poslední dobou dělá stále totéž. Zašívát, zašívát nebo řezat. Pomalu má pocit, že je spíš řezníkem a švadlenou než doktorem. Jako anestetikum se podává všechno, co uklidní pacienta ale hlavně morfium. Nejdůležitější je, aby vydržel operaci a přežil do další bitvy. Nemá rád ten kolotoč - sem na stůl, spravit ho, vyhodit zpět do bitvy. Ale kdo má rád válku?

„Hotovo, mladíku!” povzbudivě se usměje do tváře lesklé potem. *Bylo by pro něj lepší, kdyby se vzbudil později*, pomyslí si Ethan. Ruce si důkladně umyje mýdlem a opláchně vodou. Dezinfekce, kterou používají před i po operaci.

Vytáhne z blůzy cigaretové pouzdro. Otevře je. „Sakra!” zakleje, když uvidí jen plech. Vždy po operaci má šílenou chuť na cigaretu. No, bude se muset spokojit s pouhým vzduchem. Zaposlouchá se do zvuků války.

Připadá mu, že už neslyší žádné jiné zvuky než střelbu, bouchání a sténání pacientů. *Jestli bude válka trvat dlouho, přijdu o uši*, pomyslí si s šílenou chutí na cigaretu. Tolik po ní touží.

„Docu!” Ethan Amine Drake se otočí za hlasem Jamieho. Usměje se. Ze začátku ho oslovoval kapitáne Drakeu, ale před dvěma dny toho nechal a oslovuje ho buď kapitáne, docu nebo Ethane.

„Co je?” Jeho ošetřovatel - jediný, který zůstal. V noci ho pošle na loď do Anglie. Udělal tady toho dost. Bude to pro něj lepší.

„Ten pacient je neklidný. Vzbudil se.”

„A co mám jako dělat?” řekne nevrle. Do jisté míry úplně znecitlivěl vůči lidské bolesti. „Další dávku morfia, na kterou si navykne?”

„Já vím, ale možná by pomohlo, kdybyste k němu zašel.”

Ethan se postaví a jde dozadu k lůžkům. Nedávno se jedno uvolnilo a teď tam leží ten mladík se zašitou rukou.

„Děkuji. Bolí to.” Oči má omámené drogou, na čele se perlí pot.

„Já vím,” řekne účastně. „Bude to dobrý. Máte to krásně zašité a uzdravíte se. Rozhodně pár děvčat ještě obejmete.”

„Michael, doktore. Myslíte, že budu moci jít pryč?”

Má lhát nebo ne? „Určitě. Dnes v noci můžete odejít a určitě se odtud dostanete.”

„Je to peklo. Nikdy jsem peklo neviděl, ale určitě vypadá takhle.” Ethan si pomyslí, že ten mladík má pravdu. Tohle místo s kouřem, s pachem těl a krve, s ohněm z budov a střelením je peklem doopravdy. Na každém kroku utrpení. Peklo. Ano, tak nějak si ho i on představuje.

„Mám doma dívku. Jmenuje se Simone a je krásná. Víte, chci se k ní vrátit,” podává mu pomačkanou černobílou fotografii, na které stojí usmívající se dívka s kotětem v náručí. Ethan ji přijme a hledí na ni. Vráti ji zpět do kapsy vojenské blůzy, kterou pečlivě zapne.

„Spěte. Až nastane čas, vzbudíme vás.” Michael s příkývnutím zavře oči. Před očima má obraz usměvavé Simone se zmrzlinou, jak ji viděl naposled. *Vrátím se k tobě*, přísahá.

„Usnul.”

„Pak má možná šanci. Jamie, jsem unavený. Dnes odjedeš. Byl jsem na velitelství vyzvědět situaci. Moc toho nevím, ale evakuace je skoro dokončena. Dnes je poslední den, kdy to nejspíš půjde.”

Jamie přikývne. Má rád kapitána. Je to fajn chlap, který spíš bere ohledy na pacienty a personál než na sebe. Je posledním z doktorů na této bohem zatracené výspě pekla. Jo, ten mladík toto místo pojmenoval správně.

„Pojedete taky, ne?“

„Pojedu, i když ti řeknu, při představě co nás čeká... Byl bych raději, kdyby válka nikdy nezačala.“

„Damn, nenávidím Němce!“ Ethan pokrčí rameny. Jak z vlastní zkušenosti ví, jsou lidi a lidi. Jenže je fakt, že tuhle válku začali oni.

„Kapitáne, cigáro?“

„Naval ji sem!“ zatahá ho za ucho. „Kdes je sebral, přiznej se!“

Jamie se unaveně zasměje. „Myslím, že to byl nějaký Francouz. Už je nepotřeboval, ale my ano.“ Ethan si povzdechne. Když se to tak vezme, tak je jedno, kde je vzal.

„Jdeme ven.“ Za chvíli by se z těch dvou cigaret lidi uvnitř stanu začali dusit. Vyjdou ven, sednou na bobek u celtové stěny. Zapálí si cigaretu a pozorují jasnou oblohu.

„Zmírnili palbu.“

„Jen chvilkové ticho a do hodiny začnou znovu. To víš, musí se naobědvat.“

Jamie se odmlčí, blaženě do sebe vtáhne kouř. „Je jako před bouří. Myslíte si, že je konec?“

„Tady ano, ale jinak je to začátek.“ Slastně popotáhne cigaretu. Cítí, že se nervy uklidňují. Přimhouří oči. „Bude krásná noc a světlice jsou blíž a blíž. I na naší straně palba utichá, kulometry tolik neštěkají.“

„Bylo by lepší, kdyby nebyla, ale zas na druhou stranu je zázrak, že průliv je klidný. Aspoň to tak povídali místní.“

„Já vím.“ Mlčky společně kouří až dokonce. Nedopalky upustí na zem a chvíli ještě sedí. Unaveně. Už ani nepamatují, kdy naposled spali.

„Kapitáne, máte děvče?“

„Nemám. Nejdřív studium, potom práce a teď jsem tady v té mizerné lapálii.“

„Já taky ne, ale chtěl bych mít. Až se vrátím domů, nějakou si najdu. Bude hezká, ale hlavně milá a bude muset umět dobře vařit. Mám rád dobré jídlo,

ale to je vidět, že?” S úsměvem se zatahá za volnější uniformu. Všichni tu zhubli. „Možná si otevřu nějakou hospůdku s pravým irským pivem.”

Ethan se usměje. Taky má rád dobré jídlo. Zvláště od jejich kuchařky Samantha. Ta umí vařit přímo božsky. Být teď tak v domě otce, kde by mohl jíst její hříšné medové koláčky nebo pečeného králíka. Polkne.

„Docteur!” křikne někdo s tělem, které napůl nese, napůl táhne po zemi. Ethan se k tomu muži rozběhne. Ihned si uvědomí, že je to Francouz. Ze začátku byly oba lazarety oddělenější, ale teď jsou promíchání, jak jedni ubývají a druzí zůstávají. Je rád, že umí francouzsky.

„Co mu je?” Cítí krev, i když ta je všude kolem něho. Zřejmě francouzští doktoři mají plné ruce nebo už je to jedno. Opět bude řezat a jemu je už lhostejné, kdo je tím pacientem. V Karkulce leží dokonce sestřelený německý letec. Je příjemné vědět, že ani Němci nejsou dokonalí a že můžou prohrát.

Vtáhnou zraněného dovnitř a položí na provizorní chirurgický stůl. Zachmuří se. Chtělo by to transfúzi. Jenže na takové finesy tady prostě není čas. Umyje si ruce a uvolní kus hadru, který přikrýval ránu, ale předtím mu podá dávku morfia.

„Jamie, amputace!”

„Docteur, musí to být?” optá se zoufale zdravý voják. Ethan se podívá do jeho, dle něho až příliš, mladého unaveného obličej. Vypadá, že ani on nespal pěkných pár hodin. Přikývne. „Je to můj bratr. Bude žít?”

Má lhát? Nebo nemá? Už je z toho zničený, jak se musí rozhodovat, co říct, když neví, co bude dál.

„Nevím! Jednoduše nevím, jestli to přežije nebo ne, ale podívejte se na nohu sám. Co mohu dělat?” Klidně se dotkne otevřené rány, napůl roztráštěné kosti. „Už jen to, že dorazil živý až sem, je zázrak. Udělám, co mohu. Máte stejnou krev?” napadne ho. Jsou bratři, tak by jim to pomohlo.

„Oui,” usměje se nejistě. „Zachraňte ho. Zůstanu tu s ním.” Ethan pokyne Jamiemu, který bez řeči připraví infúzi rovnou do žil bratra toho Francouze.

„Jak se jmenujete?” optá se, zatímco si rozkládá potřebné nástroje.

„Já jsem Simon a on Chavier, docteur. Umíte perfektně francouzsky.” Ethan neodpoví a začne řezat kus zbývající kosti. Simon odvrátí hlavu, ruku drží na žaludku, aby nezvracel. Ten šílený zvuk kosti a pilky je nesnesitelný. Konec. Ethan odhodí nohu do kbelíku vedle stolu a začne ji sešívat nejlepšími

stehy, na jaké se vzděje. Ten na stole je už dávno v bezvědomí, což je jenom dobře. Neuvědomuje si pozdní hodinu. Dá tomu Francouzovi léky, které mu pomohou přestat bolest, a přeneso ho na lůžko. Vedle něj si mátožně sedne jeho bratr, který se starostlivě dívá na svého mladšího sourozence. Snad ho ten anglický doktor zachránil.

„Merde!” zašeptá vztekle a pak vzhledne k doktorovi. „Merci, docteur.”

Ethan mávne rukou, přikrčí se, když do zahrady domu spadne granát nebo něco jiného? Čert to vem. Všechno tohle zabijí. Nemá rád válku. Válka je špinavá.

„Kapitáne Drakeu!” Dvnitř se vbelhá voják s holí v ruce a za-chmuřenou tváří. „Máte se dostavit k majoru Newmanovi!”

„Merde!” zakleje rozkošnický Ethan. Zapomněl se tam stavit. Ta francouzština přece jen k něčemu je. „Za chvílku přijdu.”

„Za hodinu.”

Ethan mrzutě přikývne. Jo, jo, bude tam, ale co jeho pacienti? Ti se mají o sebe postarat sami nebo co? Někomu by tam vynadal, ale má tušení, že to nejspíš stejně nikdo nebude. Stejně jsou všichni unavení, takže by si nejraději lehli a spali. Závídí svým pacientům i těm, co jsou už doma, pokud se jim podařilo přeplavit La Manche. I oba kuráti odjeli.

„Jamie. Postarej se tu o to, ano? Za chvílku budu zpět. Jen se dozvím, co chtějí. Kdyby ne, vzbudíš Michaela a půjdete. Je to rozkaz, Jamie. Chci tě po válce vidět a pozvat na dobře vychlazené pivo.”

„Rozkaz, kapitáne Drakeu!” vyhrkne Jamie, předpisově srazí paty k sobě. Ještě zsalutuje, ale zubí se od ucha k uchu. Ethan si prohlédne uniformu od krve. Ať jdou někam! Narozdíl od nich se aspoň snaží. Ne, zamítne. Všichni se snaží přežít v téhle válce a dostat se domů. Od prostého vojína až po důstojníky na velitelství. Nesnáší válku. Proč se jen upsal armádě? Je blbec.

Vyrazí ven. Kličkuje mezi domy, jak se snaží pořád pohybovat kupředu. Není to daleko, ale každý metr je děsivě dlouhý. Už dávno zjistil, že ten kdo zastaví, se většinou zastaví navždy. A on nechce zemřít. Chce ještě vidět svoji rodinu, ochutnat koláčky jejich kuchařky, najít si intimního přítele a otevřít praxi doktora v některém z menších měst Anglie. Ošetřovat zraněné bolístky dětem stejně jako poslouchat stížnosti znuděných paniček a starších lidí.

Není to daleko, ale i těch pár metrů je pro něho hodně. Před budovou se nadechne, uhladí si uniformu, sundá helmu a prohrábne vlasy. Narovná se.

„Kapitán Drake se hlásí.” Rozhlédne se po místnosti zaplněné vojáky s několika ošetřovateli, co si vylosovali, že zůstanou. Všichni mají kruhy pod očima z nevyspání. Za stolem někdo spí, ale nikdo ho nebudí. Většina ošetřovatelského personálu odjela prvního června a už je dávno v Anglii.

„Kapitáne Drakeu, vítejte. Jak to jde?”

„Svinsky, pane. Jak dlouho?” optá se.

„Zítra, možná dnes končíme.”

„Myslel jsem si to, pane. Co ranění, majore Newmane?” Ví přesně, co s nimi bude, ale optat se musí.

„Zůstává tu celkem asi čtyřicet tisíc lidí. Hodně Francouzů. Naše jednotky jsou skoro pryč. Už nezvládáme obranu, jak mi bylo řečeno. Francouzský generál se opevňuje, ale chtěl bych, aby Karkulka zůstala tak, jak je. Neopevňená. Doufejme, že budou respektovat červený kříž. S raněnými... Nemůžeme s tím nic dělat.”

„Rozumím, pane.”

„Vy odjedete. Je to jasné! Zkušené lékaře potřebujeme u nás doma, ne tady. Zvládnou to tu sám.”

„Rozkaz. Mohu odejít?”

„Jistě.” Ethan zasalutuje a vzdálí se. Venku se opře o zeď. Bože, čtyřicet tisíc vojáků z asi čtyř seti tisíc. Ty nejlepší a nejzkušenější jednotky už byly dávno evakuovány. Anglie získala skoro půlmilionovou armádu, ale kdyby Německo chtělo, nedostal by se odsud ani jediný. Možná je to jejich první chyba ve válce. Něco mu říká, že vojna hned tak neskončí. Tohle je zázrak, proto se pokusí v noci odjet pryč. Kajícně přizná otci, že měl pravdu.

S myšlenkami na otce vyrazí na zpáteční cestu. Dobíhá ke stanu, když nedaleko spadne granát. Nenávidí, když leží tváří v travě ohromený výstřelem, v uších mu zvoní bolestí. Snaží se pohnout, ale tělo odmítá spolupracovat s mozkiem. Leží dál, neschopný, cokoliv udělat. Nanejvýš tu zůstane. Někdo jiný pojede přes kanál místo něj. Nesmyslně pozoruje zeleň a přemýšlí, kdy zemře. Promítá se mu všechno, co zanechal v Anglii, co by ještě měl před sebou. Kromě rodiny nemá doma nikoho. Nemá ani komu psát milostné dopisy. A on píše rád.

Najednou ucítí, že se mu do končetin vrací život. Pohne se. *Pohybuji se*, zajásá a plazí se dál ke stanu. Každý centimetr mu připadá jako kilometr, každá sekunda, kdy je na tom kusu země, mu připadá jako věčnost. Pořád si opakuje: „*Ještě kousek. Ještě kousek.*” Doplazí se k celtové stěně, zakřičí. Konečně se mu vrátil hlas.

„Kapitáne!” zvolá zděšeně Jamie. Popadne ho pod paží a vleče ho dovnitř.

„Díky, Jamie. Dnes večer odjedeme a budeme se modlit, abychom to přežili.”

„My dva přežijeme všechno.” Ethan přikývne. Chce se mu spát. Jak dlouho nespál? Pokouší se to spočítat, ale vždy se na nějaké té hodině zasekne.

„Kapitáne!” Třese jím Jamie.

„Co... co c... Co je?” vykoktá ze sebe a lapá po dechu. Tak hnusný sen ještě neměl. Otře si čelo.

Jamie mlčí. I on má noční můry. Vlastně všichni se tady budí s výkřiky hrůzy a chvějícíma se rukama. „Už je večer. Je čas jít.”

„A já prospal tolik hodin. Měl jsi mě vzbudit,” pokárá ho unaveně.

„Byl klid. Jen nějaké menší zranění, ale to jsem obvázal. Potřeboval jste si odpočinout. Už jste dva dny na nohou.”

„Aha. Nějak jsem to nemohl spočítat. Co ostatní?”

„Zůstávají, ale Michael odešel. Zatínal zuby bolestí, ale šel. Dal jsem mu něco proti bolesti, ale obvaz na ruce drží dobře. Možná to dokáže. Děkuje vám.” Ethan přikývne. „Kabát, Docu.” Ethan se obleče a pak přejde k francouzským bratrům.

„Je mi líto.”

„Docteur, vy za to nemůžete. To ta prašivá válka.”

Ethan pozoruje jeho klimbající hlavu. Chce se mu spát, ale pořád bdí nad bratrem. Podívá se na zorničky, potom zkontroluje tep, čelo a nohu.

„Pokud mu dopřejí klid, bude v pořádku. Odkud jste?” Je blázen, že tu ještě stojí a ptá se, kde ti dva žili. Měl by jít na pobřeží.

„Livorne, na sever od Dieppe. U moře. Je tam krásně. Stavte se tam po válce. Rádi vás uvidíme.” Ethan pozoruje jeho zasněný pohled. Muž si povzdechne, upře na Ethana hnědé oči. „Nejspíš ho dlouho nevidíme.”

Ethan neví, co na to říct. Jestliže padnou do zajetí, potom skončí v zajateckých táborech. Jemu stačilo číst vzpomínky vojáků, kteří prožili světovou válku. Málo jídla, úplavice a další nemoci. Hrůza. Pokud je člověk přežil, byl rád. Ne, nechtěl by se tam dostat.

„Au revoir,” řekne tiše a zapne si plášť od uniformy. Jamie mu podá čepici, kterou Ethan vztekle zmuchlá a schová do kapsy. Vyjdou ze stanu do příjemné vlahé noci. Jindy by ji obdivoval, ale dnes jen zvedne hlavu a zaposlouchá se. Letadla startují. Cítí je vibrovat ve svém těle. Možná je to předtucha, ale nepříjemná.

Vyrazí k moři, kde bude muset přečkat nekonečné hodiny, než přijedou lodě. Na molo k lodím se nedostane, proto bude muset přebrodit nebo doplatvat k jedné z těch malých šalup, které je odvázejí z pekla.

Na pobřeží to od Karkulky není daleko, ale jemu připadá, že ta chvilka je staletím. Lehne za uschlý trs trávy. Teď jen zbývá čekat. Vytáhne zabavený dalekohled a zahledí se na moře. Je prázdné jen s vraky čnicími do nebe jako mementa války. Schová dalekohled, unaveně se zahledí na pár podivně zkroucených těl ležících v písku, kterým slaná voda omývá nohy. Nikdo nemá ani chuť pohřbít mrtvé.

Válka je špinavá, opět si pomyslí s pohledem na nedalekého Jamieho, který ostražitě pozoruje oblohu. Vedle nich leží další vojáci. Pláž je doslova narvaná k prasknutí a stačilo by, kdyby to stíhačky pokropily kulomety a byla by z nich sekaná. Nechápe, proč Němci nepoužijí letadla naplno. Kdyby k tomu přidali několik tříštivých bomb, rozhodně by se tolik lidí odtud nedostalo, pokud vůbec nějakí. Možná je to díky počasí, které je dnes pro vzletnutí mimořádně nepříznivé.

Zanedlouho se budou muset pod německou palbou dostat k moři a doplatvat k lodím, protože k molu se nedostanou. Ani příliv k nim nedostane malé lodě tak blízko, aby se k nim pohodlně dostali. Moře není studené, ale teplým by jej taky nenazval. Sundá si kabát. Jen by ho táhl ke dnu. Občas se oba přemístí a s bušícím srdcem vyhlíží lodě. Kolem nich se válí přilby, zbraně, pásy s náboji zanechané napospas osudu.

Začalo to, když zaslechne německé dělostřelectvo. Jako by je nemohli nechat pokojně odjet. Nechávací tu všechno kromě sebe. Zbraně, munici, vozy i helmy, všechno. Odloží pistoli. Je mu k ničemu. Povzdechne si. *Jak*

dlouho ještě? Přiloží si dalekohled k očím, ale nic nevidí. Zná ten pohled. Najednou se vynoří tisíce šedých stínů a vojáci se začnou drát jeden přes druhého k připlouvajícím lodím. Otočí se s úsměvem k Jamiemu. Konečně odplují.

„Jami... Neeee! Sakra!” vrhne se k němu, sevře ho v náručí. „Merde!” zařve hlasitě. Proč zrovna on? Čím si to zasloužil? Chtěl si najít dívku, otevřít si restauraci, jak mu dnes povídal. Všimne si, že mu chybí půlka paže a ten pitomec ani necekl. Jsi hlupák, Jamie. Jsi velký hlupák. Nějak by to šlo zařídit. Zahledí se na moře s brodicími se a plavajícími vojáky.

Lodě mu připadají jako bájní tvorové. Záchrana nebo smrt? Protože i moře je nebezpečné a umí pohltit ty, kteří se na něm plaví. Pustí z náruče Jamieho a stejně jako ostatní se rozeběhne do moře. Nevšímá si ničeho a stejně jako když běžel po pláži, teď plave. Kolem sebe ve tmě cítí další vojáky, kteří se rozhodli, stejně jako on, plavat. Občas zaslechne zaklení. Někteří nezvládají boj s mořem a on slyší výkřiky tonoucích. Na chvílku zavře oči, ale pak je otevře. Kéž by mohl zavřít uši. Zatvrdí se. Nejde jim pomoci. Teď tady jde každý sám za sebe. Jde o záchranu života.

Tam je první loď.

„Není místo!” křičí z paluby, když strhávají ruce z boků lodě. „Je přetížená!” slyší nejspíš kapitána. Motor zahřmí a pozoruje odplutí lodě z místa, kde stála. Zkusí jinou. Musí se k ní za každou cenu dostat. Nechce tu zkysnout nebo dopadnout jako Jamie.

Tady, ta je ještě poloprázdná. Chytí se okraje lodě a snaží se přes něj dostat. Nějaké ruce ho tahají na palubu. Těžce oddechuje, když se opře o bok motorové jachty. Nedokáže ani poděkovat, tak je vyčerpaný. Nic nevnímá a únavou zavře oči. Je na lodi a odjede z toho pekla. Někdo po něm hodí pokrývku, do které se vděčně zachumlá. Ještě cesta kanálem. Bože, prosím, ať dojedou v pořádku!

„Ještě čtyři, víc vzít nemůžeme.”

„Vím to. Dnes jedeme naposled,” zaslechne cornwallské nářečí. Je tu a dostane se domů. Vděčně se uvelebí na studené palubě. Domů.

„Tak ještě ty a ty. Tenhle je mrtvý. Vezmeme jiného.” Ethan zaslechne slabé šplouchnutí. Nezvedá se, nedívá se, kdo skončil v moři. Opře se o bok lodi a pozoruje šťastlivce, kteří jsou tu s ním.

„Díky kapitáne,” zamumlá. Odezvy se nedočká.

„Tak poslední a vyrážíme, Charlie.”

„Jasně.”

„Počkejte!”

Sakra proč? Ne, neozvu se. Nechám ho tam. Chci se dostat domů.

„Počkejte na mě. Už nemohu!”

„Jedeme, Charlie! Víc se jich sem nevejde. Další nás zpomalí, nikam se nedostaneme! Máme před sebou celý průliv.” Nedaleko osvětlí oblohu světlo.

„Mina,” někdo prohodí.

„Počkejte!” Ty vesmírný idiote. „Vyměním se s ním,” slyší sám sebe říkat, když se vymotává z teplé pokrývky.

„Jste blázen nebo je to váš brácha?” zavrčí kapitán, zatímco zvažuje, co má dělat. „Tak dělejte!”

Ethan zkříví rty. Nějak ten zajatecký tábor přežije. Michael by ho nejspíš nepřežil, nebo ano? „Putá!” zakleje polohlasně.

„Blázen,” slyší šeptat, když pomáhá Michaelovi na palubu. Ví, jakou bolest musí cítit v paži, za kterou ho tahá. Kapitán pokrčí rameny a hlídá oblohu. Za chvíli se ukáže měsíc a budou tu jak holubi na střeše. Jen se do nich trefit.

„Kapitáne Drakeu,” ozve se unavený hlas. „Zvládl jsem to. Zvládl.”

„To víš, že jo. Pozdravuj ji.” Pomůže mu na palubu, potom sklouzne do vody. Loď okamžitě vypluje směrem k Anglii.

„Počkejte! Doktore!” ale to už Ethan plave k další lodi, i když ví, že nemá šanci se k ní včas dostat. Zanedlouho jsou už malé lodě pryč. Nakonec si to zamíří k břehům Francie. *A to jsem chtěl na opačnou stranu.* Zítřka je konec, ale než ho chytí, pokusí se udělat maximum. Jestli bude mít štěstí, jestli to zvládne, tak se mu podaří vyhnout táboru.

Když doplave zpět, s námahou se postaví na břeh jako další vojáci, kteří se dívají za loďmi a na které nezbylo místo. Pozoruje vybuchující moře pod dopady bomb a granátů. V dálce ještě zahlédne nějaké lodě, které se blíží, ale unaveně je nechá být pro jiné. Najednou se mu nechce bojovat s vodou a vojáky o místa na palubách. Otočí se od té podívané. Odchází. Nejdřív se musí zbavit mokré uniformy. Pak začne přemýšlet o dalších krocích. Najde podobně stavěného muže a začne ho svlékat.

„Proč jsi, Ethane, takový pitomec?“ nadává, když si sundává holínky. Je mokrý, stojí nahý na nepřátelském pobřeží, jako by si neuvědomoval, že každou minutou může zemřít. Vybral si sám, proto si musí nějak zachránit kejhák.

„Posral jsi to důkladně. Být tady otec, tak tě seřeže dokrvava,” mumlá. „Medaili by mi rozhodně nedal.” Jenže mu toho kluka bylo líto. Kdyby se o něm nedozvěděl víc, možná by ho nechal napospas moři, jenže za tu krátkou chvíli o něm zjistil tolik věcí. A některé, které ani nechtěl znát. Jako fotografii jeho snoubenky Simone. „Blbče! Osle!” sípá, když se převléká do suchého, i když krvavého. Francouzská uniforma. Je to fuk. Ten jejich jazyk ovládá stejně jako angličtinu. Navlékne si kalhoty.

„Zlatá maminka,” zabručí. Teď je vděčný, že trvala na tom, aby se důkladně naučil její rodný jazyk. Jasně, ošklíbal se, ale po pár přiložených ranách rákoskou na zadek přestal a učil se jako o život. Jo, co se v mládí naučíš, jako když ve stáří najdeš. Po těch dnech v Dunkerque si připadá starý jako Metuzalém. Je tak vzteklý, že je mu všechno jedno.

Natáhne košili, sebere blůzu a za chůze si prohlíží doklady. Pokračuje dál, když v tom ucítí, jak kolem něho něco proletí a vše vybuchne v oslepujícím záblesku. Padne na písek a diví se, že je tak světlý.

Poděkování

Mé největší poděkování patří mé milované mamince, za její vyprávění a především za její neúnavnou podporu. Taky chci poděkovat sestře za grafické zpracování knihy, Milvě za neskutečně krásné obrázky, Sax a Suze za neocenitelnou pomoc v korekci češtiny. Michalovi za cenné rady v oblasti druhé světové války a všem osobám, které mi pomohli s francouzštinou a němčinou, především Josefíně.

A v neposlední řadě mým věrným čtenářům, kteří svými komentáři přispěli k tomu, abych našla odvahu k vydání této knihy.

Všechny chyby, které tam najdete, jdou na můj vrub. Může jich tam být hodně...

Děkuji

Pokud se vám příběh líbil, potom můžete navštívit mé stránky

<http://www.shounen-ai-povidky.estranky.cz/>

Tato kniha je souhrnem příběhů, z nichž některé jsou založené na skutečných událostech, přestože ve většině se jedná o fikci, kde veškerá podobnost s reálnými osobami nebo událostmi je čistě náhodná a nezamýšlená.